

# TOIVALAN KOULUN VUOSISUUNNITELMA lv. 2026-2027

## 1. OPETUKSEN PAINOPISTEALUE

“Liikunnallisen elämäntavan edistäminen”

## 2. KOULUN LUKUVUODEN 2026-2027 TAVOITTEET

### Tavoite 1: Oppilaat

Tarjota kaikille oppilaille lisää liikettä koulupäiviin ja antaa taitoja liikunnallisen elämäntavan sisäistämiseen ja harjoitteluun sekä omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen.

#### Keinot tavoitteen saavuttamiseksi

- Monialaiset oppimiskokonaisuudet
- Toiminnalliset työtavat tunneilla
- Taukojummat luokissa
- Välituntiliikuttajat (isommat oppilaat toimivat välituntiliikuttajina ja juurruttavat liikunnallista elämäntapaa 1.-4.luokkalaisille)
- Välituntivälinelainaamo
- Hyvinvoinnin sisältöjen käsittely eri oppiaineiden tunneilla
- Yhteiset liikuntapäivät
- Unicef-kävely
- Pyöräilypäivät
- Jalkapalloturnaus
- Retket lähiympäristössä
- Oppilaiden kannustaminen kävelemään ja pyöräilemään koulumatkoja
- Liikunnallisen elämäntavan esillä pitäminen ja asennekasvatus
- Move-testien tekeminen ja niiden tuloksista keskusteleminen oppilaiden kanssa
- Yhteistyö urheiluseurojen kanssa / lajiesittelyt

### Tavoite 2: Henkilöstö

Löytää uusia keinoja oppilaiden liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi sekä käyttää ja kehittää jo olemassa olevia keinoja ja toimintatapoja.

Palautumisen huomioiminen osana liikunnallista elämäntapaa.

#### Keinoja tavoitteen saavuttamiseksi

Liikkuva koulu -sparraus 16.9.

Yhteinen palauttava tekeminen ys-ajalla esim. Joogaa/nauruterapiaa/pilates/fasciajooga sekä ideoiden ja oivallusten jakaminen.

### 3. MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET

#### 1-2 lk.

Aihe: Liikkunnallisuutta elämässä

Toteutus: Alkukartoitus luokissa keskustellen. Neljä erilaista toimintapistettä, jossa oppilaat kiertävät sekoitetuissa ryhmissä neljän päivän aikana. Loppuarviointi- ja koonti luokissa oman aikataulun mukaisesti.

*Elina:* Tanssivat viivat (ku, mu) - lähdetään tutkimaan viivan liikettä itse liikkuen ja musiikkia kuunnellen. Piirretään liikettä. Pohjustuksena ja taidekatsauksena Vincent van Goghin Starry night 1889 sekä Ole Kandelin Sommitelma 1946 -teokset. Tehdään Tanssivat viivat-teokset käyttäen erilaisia välineitä (lyijykynät, tussit, liidut, puuvärit) Musiikki: Beethoven Moonlight Sonata. Lopuksi kootaan yhteisnäyttely koulun käytävälle.

*Sirpa/Päivi L:* Metsäretki/Luonnosta hyvinvointia.(ym, li) ([ulkoluokka.fi](http://ulkoluokka.fi), [mappa.fi](http://mappa.fi) )

1. Alkupiiri "mitä tykkää tehdä luonnossa." Kaikki, jotka tykkäävät samasta asiasta, ottavat myös askeleen eteen päin.
2. Aakkospeli luonnossa: Opet antavat tehtäviä luonnosta aakkosjärjestyksessä (**A**skartele hymynaama, **B**ongaa lentävä lintu...)
3. Puuhippa
4. Keräilypeikko: Jokainen kerää aluksi itselleen 1. Jotakin kovaa, 2. Jotakin pehmeää, 3. Jotakin terävää (ei roskia/ lasinsiruja), 4. Jotakin pyöreää, 5. Jotakin kosteaa, vihreää ruskeaa. Tämän jälkeen rakenna puun juurelle peikko.

*Juho:* Perinteiset pihapelit (li, kaveritaidot). Pihapeleillä liikkumista välitunneille ja kotiin.

*Karoliina:* Mielikuvitusseikkailu (draama ja äidinkieli) Osallistava satuseikkailu. "Tarinat heräävät eloon". Liikeharjoituksia open johdolla ja pareittain. Tarinankerrontaa, johon oppilaat voivat eläytyä näyttelemään liikkeen kautta (esim. joen ylitys, vuorelle kiipeäminen, villieläinten väistely...) Jokainen tarina on uniikki - improvisaation näkökulma. Oman sankarihahmon suunnittelu. Kirjoitetaan tai sanellaan lyhyt luonnehdinta omasta liikkuvasta hahmosta, esitellään pienryhmissä ja/tai koko ryhmälle (mielikuvituksen tueksi kuvakortit) Hahmon voi myös piirtää.

Ajankohta ja aikataulutus: vko 39

Integroituvat oppiaineet / laaja-alaisen osaamisen alueet: ai, ym, li, ku, mu, kaveritaidot

Tavoite: Havaitaan liikkumisen muotoja ja liikettä ympäristössämme ja nauttia liikkumisesta erilaisissa yhteyksissä niin ulkoillen ja liikkuen, mutta havaiten liikkumisen muotoja kuvataiteessa ja musiikissa.

Oppilaiden osallistaminen suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin: Alkukeskustelut ja kartoitukset. Loppukoonti ja itsearviointit. Taidenäyttely "Tanssivat viivat".

### **3-4 lk.**

Aihe: Liiku ja voi hyvin

Toteutus: Mok-viikot, alkukartoitus, loppukoonti, pyöräilypäivä

Ajankohta ja aikataulutus: alustustunti 19.10/20.10, toimintapisteet viikoilla 43-44, koonti viikolla 45

Integroituvat oppiaineet / laaja-alaisen osaamisen alueet: ym, ai, li, en, mu, ku, us/et, ma

Tavoite: Antaa taitoja liikunnallisen elämäntavan sisäistämiseen ja harjoitteluun sekä hyvinvoinnista huolehtimiseen

Oppilaiden osallistaminen suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin: Oppilaiden kanssa tehdään alkukartoitus, joka osallistaa ja antaa tietoja oppilaiden liikkumisesta ja hyvinvoinnista. Alkukartoituksesta saatavaa tietoa hyödynnetään työpajoissa.

Oppilaat kiertävät luokkarajat ylittävissä ryhmissä eri opettajien pitämässä pisteissä. Osa työpajoista päättyy arviointihetkeen. Loppuarviointina tehdään koonti Mentimeter-sovelluksella, jolla tuloksia päästään tarkastelemaan yhdessä.

Auli: hyvän mielen valinnat arjessa, mielenterveyden käsi, hyvä mieli

Matti: Rentoutus, lepo, palautuminen, leikki

Sari: Ravinto ja ruokailu

Veera: hyvää oloa taiteesta 2h, turvataitorepun tuntien pohjalta Itsetuntemus ja minäkuva-oppitunti ja Jämäkkyystaitotunti

### **5-6 lk.**

Aihe: Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Toteutus: pysäkkityöskentely, ryhmätyöskentely, vertaisopettaminen, ulkopuoliset lajiesittelijät

Ajankohta ja aikataulutus: vko 40

Integroituvat oppiaineet / laaja-alaisen osaamisen alueet: liikunta, äidinkieli, englanti, kuvataide, ympäristöoppi

Tavoite: Eri lajeihin tutustuminen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen.

Oppilaiden osallistaminen suunnitteluun, toimintaan ja arviointiin: Formatiivinen arviointi sekä vertaisarviointi, palautekysely ja yhteinen koonti salissa.

## 4. KOULUN ULKOPUOLINEN OPETUS

### Retket

Koulumme luokat tekevät seuraavia retkiä lukuvuoden aikana. Vierailujen ja retkien toteuttamista ja valvonnasta vastaavat ko. luokkien luokanopettajat:

#### 1-2lk:

2.luokkien uintiopetus Kunnonpaikassa loka-marras-joulukuussa  
1.luokkien uintiopetus Kunnonpaikassa kevätlukukaudella  
1-2lk liikuntapäivät Tanhulassa syksyllä ja keväällä.  
Metsäretki monialaisen oppimiskokonaisuuden yhteydessä syksyllä  
Metsäretket lähiympäristössä  
Kaupunkiretki Kuopioon tai retki Vuorelaan esim. kirjastoon  
Kirkkoretki Vuorelaan  
Maatilavierailut lähiseudun maatilalle

#### 3-4lk:

4. luokkien uintiopetus syys-marraskuussa Kunnonpaikassa  
3. luokkien uintiopetus keväällä Kunnonpaikassa  
Kulttuuriretki lähialueelle linja-autolla lukuvuoden aikana (4.lk)  
Luontoretkeä koulun lähialueelle  
Palloiluturnaukset

#### 5-6lk:

5.luokkien retki Pöljän kotiseutumuseolle elokuussa  
Luokkien 6A ja 6B leirikoulu, suunnitelma liitteenä  
6-luokkien vierailu Yrityskylässä torstaina 9.2.2026 klo 9-14.  
5A Kasurilan retkipäivä tammi/ helmikuu 2027  
5.luokkien retket Vuorelan nuorisotalolle syksy/kevät  
5A yökoulu kevät 2027  
5.luokkien valinnaisryhmien Vuorelan nuorisotalolle tutustuminen  
Ortodoksioppilaiden pääsiäiskirkko 31.3.2027  
Palloiluturnaukset

### Leirikoulu 6A ja 6B

**Toteutuksen ajankohta** 16.9.2026-18.9.2026

**Vastuuopettajat:** Timo Herola (6A) ja Henri Pyy (6B)

**Osallistuva luokka/ ryhmä:** 6A ja 6B

**Matkakohde:** Nuorisokeskus Piispala, Kannonkoski

**Alustava reittisuunnitelma:** Linja-autokuljetus Toivalan koulu - Piispala - Toivalan koulu

**Aikataulu (lähtö- ja paluupäivämäärät kellonaikoineen):** Lähtö keskiviikkona 16.9. Toivalasta noin klo 9. Lähtö paluumatkalle 18.9. noin klo 13 Piispalasta.

**Retken opetussuunnitelmalliset tavoitteet:** Leirikoulun tavoitteena on vahvistaa oppilaiden yhteistyö-, vuorovaikutustaitoja sekä soveltaa koulussa opittuja tietoja ja taitoja käytännössä.

**Turvallisuus- ja ensiapujärjestelyt:** Turvallisuudesta vastaavat yhdessä leirikouluun lähtevät opettajat, huoltajat sekä Piispalan henkilökunta.

**Majoitus- ja muonitusjärjestelyt:** Majoitus ja muonitus hoidetaan Piispalan toimesta. Majoitusjärjestelyt yöpymispaikkojen suhteen suunnitellaan etukäteen.

**Kuljetusjärjestelyt:** Yhteinen tilauslinja-auto

**Huoltajien tiedottaminen:** Huoltajia tiedotetaan Wilma-viestillä sekä leirikouluasioita käydään yhteisesti läpi 2.9. klo 18 järjestettävässä vanhempainillassa.

**Retkelle omasta tahdostaan osallistumattomien oppilaiden opetusjärjestelyt koulussa:** Opetusjärjestelyistä sovitaan etukäteen tiimin sekä rehtorin kanssa, mikäli luokassa on leirikouluun osallistumattomia oppilaita. Tehtävät näiden kolmen päivän ajalle annetaan etukäteen.

## 5. YHTEISTYÖ ERI TAHOJEN KANSSA

### Tavoitteet:

- Kodin ja koulun välisen yhteistyön tavoitteena on edistää oppilaan oppimista ja tukea myönteistä kasvua ja kehitystä.
- Koulun sisäisen yhteistyön tavoitteena on edistää koko kouluyhteisön vuorovaikutusta, hyvinvointia ja turvallisuutta.
- Yhteistyön tavoitteena muiden koulun kasvatustavoitteita ja oppimista edistävien tahojen kanssa on monipuolistaa oppimisympäristöä, lisätä oppilaiden aktiivisuutta ja osallistuvaa kansalaisuutta sekä ylläpitää ja lisätä vuorovaikutusta koulua ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

### Toimenpiteet:

Kodin ja koulun yhteistyö

- Vanhempainyhdistys
- Luokkatoimikunnat
- Vanhempainillat (luokkakohtaiset ja koko koulun huoltajien ilta)
- Oppimiskeskustelut, tiedottaminen
- Juhlat (joulu- ja kevätjuhla)
- Kodin ja koulun päivä 25.9.2026
- Muut tapahtumat ja tilaisuudet

### Koulun sisäinen yhteistyö

- Jaettu johtajuus ja tiimityöskentely
- Opiskeluhoolto
- Oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- Oppilaskuntatoiminta
- Luokkien ja oppilasryhmien välinen yhteistyö

### Yhteistyö esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa

- Uusien koulutulokkaiden asioihin liittyvä yhteistyö alkaa tammikuussa kouluun ilmoittautumisen jälkeen. Erityisopettaja selvittää mahdolliset tuen tarpeet ja eskarilaisiin liittyvät erilaiset huomioitavat asiat.
- Eskarilaisten jako rinnakkaisluokkiin tehdään yhdessä eskariopettajien kanssa
- Eskarilaiset voivat käydä tutustumassa koulun toimintaan useampia kertoja esim. kummiluokan kanssa, jolloin yhteisiä pelejä ja leikkejä sekä koulun tiloihin tutustumista, kouluruokailua yms.
- Varsinainen kouluun tutustuminen toukokuussa, jolloin tulevat 1. luokan opettajat ottavat eskarilaiset vastaan. Eskarilaiset tulevat tutustumaan päiväkodista ryhmänä, myös muualta tulevat koulutulokkaat kutsutaan tutustumaan.
- Silta-palaverit, oppilaskohtaisten tietojen siirto
- Huoltajien infotilaisuus tutustumisen kanssa samoihin aikoihin
- Yhteistyö jatkuu vielä koulun alettua tarvittaessa.
- Erityisopettajan osallistuminen esikoulujen yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän toimintaan.

### Yhteistyö Suininlahden yläkoulun kanssa

- Tukioppilaiden pitämät tuokiot alakoulun oppilaille
- 6.-luokkalaisten tutustuminen yläkouluun ja siihen liittyvät toiminnot
- Erilaiset pelit ala- ja yläkoulun oppilaiden kesken
- Alakoulun oppilaat yleisönä yläkoulun oppilaiden valmistamissa esityksissä tai näyttelyissä ja toisinpäin
- Tilojen käyttö, esim. käsityö, ulkokentät.
- Yhteistyö koulujen johtoryhmien kesken
- Yhteisöllinen opiskeluhooltotyö

Yhteistyötä eri koulujen ja oppilaitosten kanssa tehdään lukuvuoden aikana eri tavoin, esim. kaikkien koulujen yhteiset tapahtumat (urheilu, kulttuuri, oppilaskuntatyö...)

Siilinjärven seurakunnan kanssa tehdään yhteistyötä lukuvuoden aikana eri tavoin.

Yhteistyö oppilashuollon eri toimijoiden kanssa on normaalia koulun arkeen kuuluvaa työtä oppilaiden ja koulun henkilökunnan hyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhteistyö kunnan vapaa-aikatoimen (kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuorisotyö) sekä eri järjestöjen, seurojen, yhdistysten ja yritysten kanssa.

## 6. VÄLITUNTIVALVONTA

Pitkä välitunti pidetään joka päivä klo 9.35–10.00. Pitkälle välitunnille, jolloin kaikki oppilaat ovat yhtä aikaa pihalla, laaditaan tarvittaessa aluejakoja tai aikatauluja suosituille aktiviteeteille ja niiden paikoille. Aluejakoa vaihdetaan sopivin välein, että kaikki pääsevät koulun pihalla oleviin erilaisiin aktiviteetteihin vuorollaan.

### Tavoitteet:

Välituntien tavoitteena on oppilaiden virkistäytyminen, arkiliikunnan lisääminen ja sosiaalisten taitojen harjaannuttaminen.

### Toimenpiteet:

Leikki- ja pelivälineiden tarjoaminen, välituntivälinelainaamo  
Vertaisohjaajatoiminta (välkkärit)

Opettajien ja ohjaajien välituntivalvontavuorot pidetään liitteenä olevan taulukon mukaisesti. Liitteessä myös ohjaajien kyytivalvontavuorot.

VÄLITUNTIVALVOJIEN VALVONTAVUOROT voivat muuttua lukuvuoden aikana, kun opettaja/ohjaajia palaa virka-/työvapaalta työhön ja lähtee virka-/työvapaalle tai henkilöstössä tulee muita muutoksia. Sijainen hoitaa pääsääntöisesti sijaistettavan henkilön valvonnat.

| Välituntivalvonnat 27.8.2026<br>Toivalan koulu 2026 -2027 |                                                    |                           |            |                                                   |               |           |                                                      |               |            |                                                   |               |          |                                                         |               |            |
|-----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------|------------|---------------------------------------------------|---------------|-----------|------------------------------------------------------|---------------|------------|---------------------------------------------------|---------------|----------|---------------------------------------------------------|---------------|------------|
| Klo                                                       | Maanantai<br>Kyytivalvonta ap. Päivi R.<br>ip. Mia |                           |            | Tiistai<br>Kyytivalvonta<br>ap. Sirkka<br>ip. Mia |               |           | Keskiviikko<br>Kyytivalvonta ap. Mia<br>ip. Päivi R. |               |            | Torstai<br>Kyytivalvonta ap. Sirkka<br>ip. Sirkka |               |          | Perjantai<br>Kyytivalvonta ap. Hannele S.<br>ip. Sirkka |               |            |
|                                                           | Pikku-piha                                         | Hiekka-kenttä (välihuilu) | Iso piha   | Pikku-piha                                        | Hiekka-kenttä | Iso piha  | Pikku-piha                                           | Hiekka-kenttä | Iso piha   | Pikku-piha                                        | Hiekka-kenttä | Iso piha | Pikku-piha                                              | Hiekka-kenttä | Iso piha   |
| 9.35-9.50                                                 | Juho                                               | Mia                       | Auli       | Hannele S.                                        | Päivi R.      | Henri     | Marissa                                              | Miikka        | Pauliina   | Matti                                             | Henri         | Timo     | Päivi L.                                                | Marissa       | Päivi R.   |
| 9.45-10.00                                                | Karoliina                                          | Miikka                    | Matti      | Pauliina                                          | Veera         | Henri     | Matti                                                | Veera         | Auli       | Mia                                               | Päivi R.      | Timo     | Mia                                                     | Miikka        | Sirkka     |
| 10.45-11.00                                               | Hannele S.                                         |                           | Hannele L. |                                                   | Miikka        | Pauliina  | Hannele S.                                           |               | Hannele L. | Pauliina                                          | Timo          |          | Timo                                                    |               | Hannele S. |
| 11.00-11.15                                               | Elina                                              | Sirpa                     | Sirkka     | Elina                                             |               | Karoliina | Elina                                                |               | Sirpa      | Juho                                              |               | Sirkka   | Sirpa                                                   |               | Sirkka     |
| 12.00-12.15                                               | Veera                                              |                           | Marissa    | Auli                                              | Päivi R.      | Sari      | Päivi L.                                             | Sari          | Hannele L. | Sari                                              | Mia           | Matti    | Veera                                                   |               | Päivi L.   |
| 13.00-13.15                                               | Hannele L.                                         |                           | Päivi L.   | Marissa                                           | Auli          |           |                                                      |               |            | Sirkka                                            |               | Henri    |                                                         |               |            |

### Valvojat

Opettajat: Juho Ylönen, Karoliina Siitari, Elina Simonen, Sirpa Kannisto, Veera Ålander, Sari Lukkarinen, Auli Mikkonen, Hannele Lillvis, Matti Forsberg, Pauliina Laitinen, Timo Herola, Henri Pyy, Miikka Rautiainen ja Päivi Leppävuori

Ohjaajat: Sirkka Pöyhönen, Hannele Salonen, Mia Tikkanen, Päivi Rissanen ja Marissa Sallinen

## 7. KERHOTOIMINTA

### Tavoitteet:

- kehittää koulun yhteishenkeä ja yhteisöllisyyttä vuorovaikutuksessa aikuisten ja toisten oppilaiden kanssa
- tarjota ohjattua, lapsen kasvua tukevaa iltapäivätoimintaa
- tarjota harrastusmahdollisuuksia koulun oppilaille
- tarjota oppimista monipuolistavia ja rikastuttavia sisältöjä

### Toimenpiteet:

- pääasiassa 3.-6. -luokkien oppilaille suunnattuja ja eri sisältöisiä sekä lyhyt- että pitkäkestoisia kestäviä kerhoja, 1.-2. -luokkien oppilaat voivat myös halutessaan osallistua kerhoihin
- kerhoista tiedotetaan oppilaita ja huoltajia lukuvuoden mittaan erillisillä kerhotiedotteilla

### Kerhoja:

Kuoro, Veera Ålander, maanantaisin läpi lukuvuoden klo 13.45-14.45

Shakkikerho, Henri Pyy, torstaisin kevätlukukaudella 10 kertaa klo 13.00-14.00, alkaen 4.2.

Kalligrafia-/kaunokirjoituskerho, Elina Simonen, maanantaisin syyslukukaudella 5 kertaa klo 13.00-14.00, alkaen 16.11.

Askartelukerho, Sirpa Kannisto ja Hannele Lillvis, 5 kertaa alkaen 5.11 ja kevät 2027 huhti-toukokuussa 5 kertaa torstaisin klo 13.00-14.00.

Tarkemmat tiedot kerhoista ja ilmoittautumisohjeet aina ennen kerhon alkua kerhoa vetävältä opettajalta.

## 8. TUEN JÄRJESTÄMINEN

### Oppimisen tuen järjestäminen

Ryhmämuotoisen tuen muotoja ovat opettajan antama yleinen tukiopetus, opettajan antama opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Käytännössä tukea toteutetaan joustavilla ryhmittelyillä, samanaikaisopetuksena, perinteisellä tukiopetuksella ja erityisopettajan tuella.

Jokaiselle ryhmälle on varattu oma tukiopetuskiintiö tuntikehyksestä. Tukiopetuksen voi järjestää oma opettaja tai joku muu opettaja.

### Luokkakohtaisen tuen tarpeen arviointi

Ennen lukuvuoden alkua rehtori ja erityisopettaja arvioivat luokkakohtaisen tuen tarpeen luokittain. Erityisopettajan oppilaan- ja ryhmäntuntemuksen lisäksi arvioinnissa huomioidaan

luokanopettajan näkemykset tuen tarpeesta ryhmä- ja yksilötasolla. Arvioinnin pohjalta määritellään ryhmämuotoisen tuen määrä ja tapa luokittain tuntikehyksen resurssit huomioiden. Tämä pitää sisällään laaja-alaisen erityisopettajan resurssit luokittain ja siinä otetaan huomioon oppilaskohtaisen tuen piirissä olevat oppilaat. Harkinnanvaraisesti jaetaan laaja-alaisen opettajan tuki ryhmämuotoiseen ja oppilaskohtaiseen tukeen.

Lukuvuoden alussa käydään keskustelu, johon osallistuvat luokanopettaja, erityisopettaja ja rehtori, ja sen aikana tarkastetaan tuen toteutumista ja tarvetta tuen määrän ja laadun muutokseen.

Lukuvuoden lopussa arvioidaan toteutuneen tuen toteutumista ja toimivuutta vuosisuunnitelman arvioinnin yhteydessä. Vuosisuunnitelman arviointi toteutetaan toukokuussa tiimeittäin ja tiimien arvioinnit kootaan yhteisen keskustelun kautta yhteen.

### **Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelu**

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelussa korostuu oppilaiden ja ryhmän tarpeet, edellytykset ja vahvuudet sekä luokanopettajan sekä kielten opetuksessa aineenopettajan asiantuntemus. Yhteistyö luokkatasoinnilla ja tiimeittäin on keskeisellä sijalla suunnittelussa.

Opetusta **eriytetään** eri tavoin ja opetuksessa on läsnä eri oppiaineiden ja tiedonalojen kieltä avaava **kielitietoinen** opetus. Opetuksen järjestämisessä oppilaiden erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioidaan ja opetusta **eriytetään** eri tavoin. Opetusryhmät muodostetaan resurssien rajoissa siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa. Opetuksessa tehdään oppilaiden eri tarpeita tukevia pedagogisia ratkaisuja.

Koulunkäynninohjaajan tuki on yksi tärkeistä oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen muodoista. Yhteistyö opettajan ja ohjaajan välillä takaa oppilaiden tuen toteutumisen tarkoituksenmukaisesti. Tämä edellyttää yhteistä keskustelua ja tiedon jakamista sekä opetuksen sisällöstä, tavoitteista ja oppilaiden ja ryhmän vahvuuksista ja tarpeista. Ohjaajien tuntien kohdentamisessa hyödynnetään luokkakohtaisen tuen tarpeen arvioinnissa esiin nousseita tietoja.

## **9. MUITA ASIOITA**

### **Valinnaisaineet**

#### **Taito- ja taideaineiden valinnaisuus luokilla 3 ja 4**

Luokkien 3 ja 4 taito- ja taideaineiden valinnaisaineiden tunnit (yhteensä 2 vvh) on sijoitettu kiinteästi työjärjestykseen koulun tuntijaossa:

3. luokalla 1h musiikkia

4. luokalla 1h kuvataidetta.

#### **Muut valinnaisaineet luokilla 5 ja 6**

5. luokalla valinnaisaineet järjestetään neljässä eri jaksossa, syksyllä kaksi ja keväällä kaksi, kaksi tuntia viikossa. Sama kurssi voidaan toteuttaa sekä syksyllä että keväällä, yhdelle kurssille voi osallistua vain kerran. Valinnaisaineryhmien enimmäiskoko riippuu kurssista. Tarvittaessa osallistujat arvotaan.

Kukin 5. luokkalainen opiskelee neljää eri valinnaisainetta lukuvuoden aikana. Oppilaat valitsevat kurssitarjottimelta itselleen neljä ensisijaista valintaa ja kaksi varavalintaa. Ryhmät muodostetaan valintojen perusteella ja pyritään siihen, että ainakin kaksi ensisijaista valintaa toteutuu.

6. luokalla valinnaisaineet järjestetään kahdessa jaksossa, syksyllä ja keväällä. Kukin 6. luokkalainen opiskelee yhtä valinnaisainetta kaksi tuntia viikossa joko syksyllä tai keväällä.

Valinnaisaineryhmien enimmäiskoko riippuu kurssista. Tarvittaessa osallistujat arvotaan.

5. luokkien valinnaisainetarjottimella oli 12 eri kurssia, joista 8 toteutui.

| Kurssi / oppiaine                         | toteutui          | ei toteutunut |
|-------------------------------------------|-------------------|---------------|
| Valinnainen palloilu                      | kahdessa jaksossa |               |
| Liikkari-koulutus                         |                   | x             |
| Liikunta                                  | yhdessä jaksossa  |               |
| Rentoutuminen                             | kahdessa jaksossa |               |
| Akrobatia ja tanssi                       | yhdessä jaksossa  |               |
| Akvarellimaalaus ja piirustus             | yhdessä jaksossa  |               |
| Tietotekniikka                            | yhdessä jaksossa  |               |
| Keppihevoslubi                            |                   | x             |
| Bändi                                     |                   | x             |
| Lautapelit                                | yhdessä jaksossa  |               |
| Sarjakuva                                 | yhdessä jaksossa  |               |
| Sohvamatkailua maailman ympäri            | yhdessä jaksossa  |               |
| Käsityö, kovat materiaalit, elektroniikka | yhdessä jaksossa  |               |

6. luokkalaisille oli tarjolla neljä valinnaisainetta, joista kolme toteutui.

| Kurssi / oppiaine            | toteutui (syksy/kevät) | ei toteutunut |
|------------------------------|------------------------|---------------|
| Liikunta                     | x (kevät)              |               |
| Kuvataide                    | x (kevät)              |               |
| Käsityö: Erilaiset lankatyöt |                        | x             |
| Tietotekniikka               | x (syksy)              |               |

Valinnaisaineiden arviointi: Valinnaisaineen nimi ja vuosiviikkotuntimäärä sekä hyväksytty/hylätty merkintä lukuvuositolistukseen.

## Ehtolaiskuulustelu

Ehtolaiskuulustelu pidetään tarvittaessa viikolla 23 kesäkuussa. Asiasta sovitaan tarkemmin mahdollisten asian osaisten oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

## Päivänavaukset

Päivän työ aloitetaan koko luokan ensimmäisellä tunnilla lyhyellä päivänavauksella, josta vastaa luokan- tai aineenopettaja. Päivänavaukset voivat olla myös useamman luokan yhteisiä tai koko koulun oppilaille suunnattuja aamuhetkiä.

Päivänavaukset pidetään pääsääntöisesti luokittain, esimerkiksi seuraavin tavoin:

- aamukeskustelu, aamupiiri tai ilonaiheiden kirjaaminen luokan taululle
- päivämäärän, viikonpäivän, nimipäiväsankarin ja päivän ruokalistan esittely ja kirjaaminen oppilasjohtoisesti
- jatkokertomuksen tai ajankohtaan sopivan tekstin lukeminen
- Vahvuusvaris-videot
- sesongin tai vuodenajan huomioiminen aamunavauksissa: esim. joulukalenteri

Juhlapyhien ja muiden tapahtumien yhteydessä voidaan pitää koko koulun tai luokka-aste/tiimiryhmien yhteisiä päivänavauksia joko keskusradion kautta tai kokoontumalla saliin tai muuhun yhteiseen tilaan.

## Yhteiset tilaisuudet

Koulussa järjestetään yhteisiä tilaisuuksia lukuvuoden aikana, esim. juhlia, teatteri- tai musiikkiesityksiä, liikuntatapahtumia. Tilaisuus voi olla suunnattu jollekin luokka-asteelle/tiimiryhmälle tai koko koululle. Tilaisuuksiin voidaan kutsua ulkopuolisia henkilöitä, esim. asiantuntijoita, huoltajia ja muita perheen jäseniä tai esim. yleisöksi oppilaita ja muita henkilöitä naapurikoulusta tai esiopetuksesta.

Koko koulun järjestämiä tilaisuuksia (esim. joul- ja kevätjuhlat) varten koulussa on tapahtumakoordinaattori, joka vastaa tilaisuuden organisoinnista ja tiedotuksesta. Pienempien tilaisuuksien organisoinnista ja tiedottamisesta vastaavat tilaisuutta järjestävät opettajat. Tilaisuuksista tiedotetaan koulun ja luokkien nettisivuilla ja tarvittaessa myös kohdennetusti Wilmassa.

Yhteisiä tapahtumia juhlien lisäksi:

- liikuntapäivät eri luokka-asteille ja tiimeille
- oppilaskunnan järjestämät tilaisuudet
- muut yhteiset tilaisuudet

Lukuvuoden aikana oppilaille järjestetään esitys Konserttikeskuksen kautta yhteistyössä Siilinjärven koulujen kanssa.

## Koulukuljetus

Koulukuljetus kuuluu niille luokkien 1-2 oppilaille, joilla koulumatka on yli 3 km, ja luokkien 3-6 oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 km. Koulukuljetusaikataulut laatii koulutoimiston toimistosihteeri koulujen antamien työjärjestysten mukaan.

Toivalan koululla koulukuljetus toteutuu pääsääntöisesti linja-autoilla (tilausvuoroilla ja reittivuorolla 35/42) sekä taksilla. Luokkien 1-2 kuljetusoppilaita opastetaan koulukuljetuksen käytäntöihin ja sääntöihin heti koulun alettua. Tavoitteena on, että koulukuljetukseen liittyvät käytänteet opitaan tekemään itsenäisesti ja turvallisesti lukuvuoden aikana.

Oppilaiden valvonnasta ja ohjaamisesta koulukuljetukseen vastaa pääsääntöisesti yksi koulunkäynninohjaaja kerrallaan. Aikataulut on tiedotettu huoltajille oppilaskohtaisesti sekä koulun nettisivuilla elokuussa. Tilaus- sekä reittivuoron aikataulut löytyvät myös koulun nettisivuilta.

Kuljetusedun saavia oppilaita on kaikilla luokka-asteilla. Lisäksi lukuvuoden aikana on yleensä muutamia oppilaita, jotka saavat kuljetuksen lääkärintodistuksen perusteella tietyksi määrääjäksi. Tilausvuoron linja-autolla voi kulkea myös omalla kustannuksella.

## Kouluruokailu

Siilinjärvellä on kaikissa kouluissa kouluruokadiplomit, jotka uusitaan säännöllisesti yhteistyössä ruokapalvelun ja opetushenkilöstön kanssa. Kouluruokadiplomi on kouluille myönnettävä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävän kouluruokailun edistämisestä.

Toivalan koulun lounasateriat ja iltapäiväkerholaisten välipalat toimitetaan Vanhan Pappilan palvelutalon keittiöltä. Toivalan koulun keittiöllä työskentelee kaksi ravitsemistyöntekijää.

Kouluruokailun tarkoituksena on täyttää yksi kolmasosa koululaisen päivittäisestä energiantarpeesta, sekä opettaa hyviä ruokailutapoja ja terveellisiä elämäntapoja. Noudatamme uusimpia (2017) valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokasuosituksia.

Hankinnoissa, raaka-ainevalinnoissa ja ruokalistasuunnittelussa meille on tärkeää kotimaiset ja lähialueen tuotteet sekä kestävän kehityksen mukainen ja ympäristöasiat huomioiva toiminta ruokapalveluissa. Perunat ja sipulit tulevat Siilinjärveltä, marjat lähialueelta sekä leipätuotteita Kiuruvedeltä ja Nurmekselta. Käyttämämme liha ja maito ovat kotimaisia.

Ravitsemussuosituksen mukainen ateria tulee koostaa ruokasalissa esillä olevan lautasmallikuvan mukaisesti. Lautasmallikuvan tarkoitus on ohjata ruokailijaa kokoamaan terveellinen ja tasapainoinen ateriakokonaisuus. Ravintosuosituksen mukainen ateria sisältää monipuolisesti eri aterianosia jokaisella ateriointikerralla. Terveellinen ja ravitseva ateria sisältää aina pääruoan lisäksi tuoreita kasviksia, leipää, levitettä ja ruokajuomaksi mieluiten rasvatonta maitoa tai piimää. Vain syöty ruoka ravitsee. Roskiin päätyvä ruoka nostaa ruokakustannuksia ja kuormittaa ympäristöä tarpeettomasti. Ruokahävikin vähentämiseksi on jokaisen tunnistettava ja kannettava oma vastuunsa.

Valtakunnallisen allergiaohjelman ja linjausten mukaan pyritään välttämään turhia allergiadieettejä. Erityisruokavaliointitukset tehdään lukuvuosittain kouluterveydenhoitajan kautta keittiöille. Ruokapalveluhenkilöstön työtä helpottaisi, jos yksilöllistä erikoisruokavaliota (mm. keliakia, maidoton, moniallergia) tarvitseva ruokailija ilmoittaisi poissaolonsa keittiölle ennakoivasti, näin välttymme turhalta aterian valmistukselta.

Ruokalistat löytyvät Siilinjärven kunnan nettisivuilta. Noudatamme viiden viikon kiertävää ruokalistaa. Toteutamme yhden toiveruokapäivän syys- ja kevätlukukauden aikana sekä joulun ja pääsiäisen aikaan tarjoamme juhla-aterian. Palautetta kouluruuasta voi antaa kunnan internetsivujen etusivulta löytyvän palautekanavan kautta <https://kartta.siilinjarvi.fi/eFeedback> tai sähköpostiosoitteeseen [ruokapalvelut@siilinjarvi.fi](mailto:ruokapalvelut@siilinjarvi.fi).

Lisätietoa kouluruokailusta löytyy koulun Pedanet-sivulta.